

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Quod beatam Virginem amare venerariq[ue] debeamus, eiusq[ue]
exemplo optima quæque virtutum deligere, Sermo I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

Rogemus ergo eam charissimi, vt impetret nobis à filio suo gratiam Spiritus sancti, qua & agnoscamus, quæ salutis magis vicina, & Deo gratiora sunt, & agnita eligamus, & deinde firmiter retineamus. Non nos detineat amor rerum presentium, quæ sine intermissione præterfluunt, nec nobiscum permanere possunt: sed simus dediti Deo & rebus diuinis, eaque nobis potissimum cordi sint semper, quæ nemo possit auferre à nobis. Quod si necdum idonei sumus optimam contemplationis partem eligere cum Maria, fideliter actiuæ vitæ partes exequamur cum Martha: simus pij in proximis, & quicquid in nobis Deo displicet, mortificemus: ita quandoq; perueniemus ad partem optimam nunquã nobis neq; vi, neq; fraude cuiusquã eripiendã.

SERMO I. IN EADEM SOLENNITATE.

Quod beatam virginem amare venerarique debeamus, eiusque exemplo optima quæque virtutum deligere.

Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea, Lucæ decimo. Charissimi fratres, nonne insipientiæ arguendus est vehementer, quisquis eligendi optione sibi data non optima quæque, sed aut parum bona, aut etiam malè eligat? Et nos propemodum ij sumus, quibus optima eligendi data est copia, nec copia nobis tantum est data, sed vocati sumus etiam & iussi optima eligere, vt simus perfecti, sicut est Pater noster perfectus, qui in cælis est. Iam videat vnusquisque quid eligat, quid querat, an optimum, ne dicam bonum, ne dicam malum sit. In externis morari occupationibus, toto die (idquæ non ex obedientia & sine fructu charitatis fraternæ) ferè fabulari, nugari, & ad hæc occasiones querere, de fratrum conuersatione, non charitate, sed inuidia stimulante, inuestigare, de secularibus moribus scrutari, obloqui, murmurare, perperamque iudicare, nocturnos & clandestinos conuentus agere, instituta Spiritus sancti contemnere, vetica transgredi, querro an monacho, an eremita digna sint, an optima vocanda? Verum non ab accusatione sermo noster sumere deberet exordium, nisi dolor vrgeret me præueniens, quod ad transgressiones quidam nati, & nescio à quo ad monasteria missi, & suas & aliorum animas seducunt. Video multos inter vos bonos, sed sunt reuera etiam nonnulli quos lugere habeo, licet cohortationes quas facimus, hi aut ad se pertinere non arbitrantur, aut ad sui persecutionem existiment dictas: persequimur cerè peccata eorum & vitia, quæ ipsimet persequi deberent, sed diligimus eos quos tantopere curamus fore bonos. Maria optimam partem elegit, optimam partem elegit in quouis viuendi genere: nam non vnum duntaxat viuendi statum tenuit, quippe cui sanctè viuendi neque status neque modus defuit vllus. Habuit enim statum virginalem, conjugalem & vidualem, in quorum quolibet exemplar atque speculum se virtutum præbuit. Fuit præterea in ea status angelorum, apostolorum, martyrum, confessorum atque virginum, vt in quocunque quis esset statu, in Mariam respicere, ac sibi in ea emendatoris posset vitæ sumere normam. Vnde non incongrue ei Ecclesiastici illud tribuitur dicentis: *In omni terra stetit, & in populo, & in omni gente primatum habuit.* Et verissimum est illud Bernardi, Merito ô virgo benedicta de te ple-

Math. 5.

Optimam partem vti in quouis viuendi genere elegit Maria.

Eccle. 24.

Bernard.

te plenitudo gratiæ prædicatur, quia non defuit tibi fides patriarcharum, spes prophetarum, charitas apostolorum, constantia martyrum, sobrietas confessorum, castitas virginum, fecunditas coniugarum, puritas angelorum, denique plenitudo diuinitatis.

Ipsa elegit optimam partem, non vni tantum, sed omnibus, & charitatis, & beneficiorum sinum suum expandens, vt nemo sit qui misericordiæ & benignitatis eius non sit particeps, teste Diuo Bernardo, dicente: Maria sinum aperit vniuersis, vt de plenitudine eius accipiant vniuersi, captius redemptionem, æger recreationem, tristis consolationem, peccator veniam, iustus gratiam, angelus lætitiã, Filius Dei carnis substantiam, denique tota Trinitas gloriam. Et iterum: Maria stat in publico omnibus se offerens, clamans ad omnes: *Venite ad me omnes qui conuiscitis me, & à generationibus meis adimplemini.* Et iterum: Sileat misericordiam tuam virgo beata, qui eam in suis necessitatibus inuocaram non senserit sibi adfuisse. Ipsa optimam partem elegit, quæ in singulis virtutibus, in singulis donis ac gratiis Dei excellentiam obtinet & principatum, vt pote maior cunctis, sanctior vniuersis. Quis enumerare sufficiat quantum in quibuslibet virtutibus præmineat singularis, quomodo omnis decor, omnis honestas, omnis dignitas, omnis gratia, omnis excellentia in ea præfulgeat, & hoc in supremo gradu sanctitatis: quandoquidem Deus eam tantam fecit, ornauit, honorauit, gratiis impleuit, potestate & gloria in cælis coronauit, vt in puro homine, hoc est, in ea, bonitatis suæ diuitias, abyssum largitatis, beneficentiæ suæ summationem, potentiæ (vt sic loquar) suæ terminum, atque naturæ miraculum ostenderet, in omnibus illustrissimam atque præclarissimam eam faciens, vt pote tantam, quantum puram creaturam ipse facere, aut quanta fieri illa potuit. Hanc ob rem vt cernimus vniuersa Ecclesia ei laudes, præconia, honores, officia deuotionis atque venerationem quanto potest studio tribuit. Vocat eam reginam misericordiæ, matrem gratiæ, aduocatam nostram, spem, vitam, & dulcedinem nostram, paradisi portam, cæli fenestram, & si qua huiusmodi laudum, honorisq; alia sunt nomina, magna eidem pietate tribuens adscribit. Quæ tamen hæreticis vehementer displiceant, & sub specie æmulationis quasi pro Christo zelantes (quem tamen interim operibus facinorosis impudenter, insigniterq; blasphemant) calumniantur nimium tribui creaturæ, id quæ derogari Deo, quasi adeo nos simus stupidi, vt contra discrimen vel Christum, vel eius matrem vocemus, aut aduocatam, aut salutem nostram, tamen rumpantur licet illa eis, coguntur nos illam venerantes sustinere. Sciunt pij omnes à Christo, & per Christum solum nobis operatam, sperandamque salutem.

Porro non ignoramus pariter ad huius affectationem, quam varia dederit nobis subsidia, potissimè autem suam matrem quæ pro nobis loquatur coram se bona, quam propter ipsum, id est, propter Christum venerantes, mittamus ad eundem & precibus humilibus dona ac gratiam diuinam per eam impetremus. Ipse namque eam ceu thesaurariam suæ gratiæ constituens per eandem vult nos recipere, quæ petimus (licet ipse det & per seipsum dare possit) quomodo per eleemosynarium à rege constitutum, mendici egeniq; subsidia recipiunt. Quare & à mendicis inuocationes, honores & gratiarum

yyy actiones

Sinum charitatis aperire Maria vniuersis.

Bernard.

idem.

Ecl 24.

Excellentia Maria in singulis virtutibus, donis ac gratiis quant.

Cur merito ab ecclesia honoretur ac inuocetur mater Dei Maria.

Salutem nostram quomodo vocemus Christum & quomodo eius matrem.

Thesauraria Dei esse Mariam.

Laudes & inuocationes

quomodo
Dei matri tri-
buat ecclesia.

actiones recipiunt elemosynarij, licet tam ipsi, quam ij qui ab eis beneficia recipiunt non ignorent omnia à rege hæc eadem sibi donari, nec elemosynarios aliud esse agere ve, quam ministerium ac officium suum simulq; commiserantis fauentisq; impartiri animum, quod vltimum egeni possunt querunt, quo sibi vberius, misericordiusq; etiam ex distribuentis benevolentia subueniatur. Sinaut igitur hæretici vt vel hoc modo laudes inuentionesq; Dei matri tribuamus, quando nos permittimus eis vt suas amant quas in delicijs habent, ne dicam vilissima scorta, vocent suas coronas, suum amorem, sua corda, sua basia ac suauia, dimidiumq; si inferis placeat, animæ suæ, atque vt nos quoque aliquid adijciamus, suas furias, suum internum.

Mariam à
nobis esse di-
ligendam ac
honorandã.

Vos charissimi diligite, vos honorate, vos deuotionis obsequia officiaq; venerationis beatæ impendite Dei genitrici, idq; in eius quem genuit, referatis honorem. Gratiarum agite Deo, qui huiusmodi piam, humilissimam, dulcem, misericordem, benignam, clementissimamq; vobis dedit matrem, quæ clementer vos respiciat, hilariter recipiat, amanter apud filium promoueat, & quæcunq; saluti sunt vobis necessaria, vbertim obsecrat.

Deuoti Ma-
riæ cultores
quantum ob-
tineant gra-
tiam à Deo.

Neminem legimus sanctissimorum, qui Mariæ singularis non fuerit, aut venerator, aut cultor deuotus. Neminem item legimus, aut vidimus beatissimæ Mariæ deuotum, neminem audiuimus eius amatorem, qui non gratiam singularem à Deo obtinuerit perfectionis. Vos charissimi, præter deuotionis officia eiusq; sanctitatis amorem ad eius accingimini imitationem, vt quomodo ipsa in omnibus optimam elegit partem, ita vos quoque nondum vos arbitremini aliquid comprehendisse, quin potius extendatis vos semper in anteriora perfectioraq; salutis. Enitamini semper ad optima quæq;.

Phil. 3.
Hebr. 6.

Auari quan-
tis laboribus
compentent
sibi damna-
tionem æter-
nam.

Videtur mundi diuites & auaros non satiari diuitijs: quascunq; exaggerauerint opes, desiderijs eorum satisfieri non potest: sed pro maioribus semper habendis & curas, & labores suscipiunt, vigilias anxias, & noctes ducunt infomes. Siccine oportet affligi corda vestra, ô filij hominum pro fauoribus, pro honoribus, pro diuitijsq; terrenis, vt egregie beatos faciat vestros hæredes, eisdem illis curas sollicitudinesq; relinquentes? An non mereri oportebat Dei iram, eius gratiæ amissionem, inferni gremii, damnationemq; sempiternam?

Amicitia Dei
minoribus
mereri posse
laboribus
quam infer-
num.
Mors amaro-
rum seculi
quam sic lu-
ditia.

Minoribus multo laboribus & tranquillo corde Dei potuissetis comparasse amicitiam, læti vixisse iuxta facies sanctorum, pacati, tranquilli, paucis contenti, & post hanc vitam lætitiarum obitu sempiternam. O quam tristis erit separatio animæ vestræ à corpore, ô quam luctuosa mors, si hoc modo cum amore seculi & vitæ huius ad finem peruenieritis, nihil habentes præter peccata vestra vobiscum, quæ angent, prement & deprimunt vos vsque in tartari abyssum. Quam felices educti vos estis charissimi, qui contemptis honoribus, voluptatibus, luxu, saltu mundi, pauperes spiritu, hoc est, habentes victum & vestimenta, istis non plura desiderantes viuatis, Deo in tranquillitate seruientes, felices in vita, feliciores in morte. Veruntamen charissimi fratres, quantumuis in felici statu statu, nolite quamdiu viuatis, vobis felices videri. Deo pro tam multis ob-

Contempro-
res seculi quæ
sunt felices.
Math. 5.
1. Tim. 6.

nis vobis agite gratias collatis, veruntamen interea ex vestris vos negligentijs, ex vestra ingratitude vospislos accusare, humiliare, flere, & noui quæ-
tulis

vidie propositum, nouum vobis corrigendæ vitæ feruorem restaurate. Eligite cum beatissima Maria partem in omnibus optimam. Bona pars est Deum ita diligere, vt mandata eius absque transgressione seruentur. Melior est eius quoque consilia Euangelica diligenter implere. Optima voluntatem ac omnia eius beneplacita, perfecta sui abnegatione obseruare. Simili circa dilectionem proximi modo bona est pars, proximo naturæ iura seruare, facere illi quod sibi velit quisque fieri, & quod sibi odere euentre, non facere proximo. Melior est omnia proximi, siue gaudium, siue tristitiam inducant, in animo tanquam sua sentire. Optima est etiam odientes, persecuentes ac calumniantes diligere, eisdem benefacere, eisdem compari, & pro eisdem orare. In humilitate bona pars est se non extollere, non superbie, non se proximis præferre, sed suam vilitatem verè agnoscere, nec plusquam congruit, de se sentire. Melior est seipsum ex animo despiciere, ac propter ignitionem suæ vilitatis velle despici, ad sui contemptum neque irasci, neque tristari, sed potius de honore erubescere, omnibusque quomodo sibi in veritate se cognitum esse desiderare. Optima pars, vt quamlibet perfectus quamlibet illustrior cæteris, quibusuis etiam donis fortasse potioribus à Deo præditus, nihil sibi adscribat, nihil sibi vendicat, nihil arroget sibi, sed cuncta in largitorem pure refundat: solamque vilitatem & malitiam quam ex se habet, suam agnoscat, hanc sibi tribuat. In virtute patientiæ bona est pars se cohibere à verbis à signisque iræ, ne foras erumpat quo impatientiæ atque iracundia vitium demonstrat. Melior est, continua pugna & renuissimam vim iræ cohibuisse, ita patientiæ assuetum esse, vt absque perturbatione ac metu expectet aduersa, suscipiat fortiter, hilariterque ferat. Optima pars est aduersa desiderare cum desunt, gaudere cum adsunt, totoque corde vt Christo mereatur conformari pro se patienti, desiderare. Obedientiæ bona pars est transgressionem cuiuscunque præcepti cauere. Melior mandata etiam ac voluntatem prælatorum non solum obseruare, sed etiam diligere. Optima est nullam prorsus voluntatem propriam habere, sed semetipsum funditus abnegare. Castitatis bona pars est ab omni illicito carnis actu & etiam tactu cauere & abstinere, continentiam cum proposito semper sic manendi obseruare, illicitos sensuum motus & verba carnalia proscindere. Melior pars est, assiduitate repugnandi, iugi mortificatione carnisque abstinentia cum alijs bonis studijs orationum lectionumque ita esse assuetum, vt spiritui carnem subiectam habeat, rarius carnis stimulos sentiat. Optima pars est ita domasse carnem, vt rarissimè stimulos carnis sentiat, ita induisse virtutem castitatis, vt ex animo illam diligat, omniaque carnalitatem olentia detestetur & horreat. Nimis fratres charissimi siam prolixus, nimis onerosus timeo inueniar, si in singulis hoc modo recenserem gradus virtutibus. Vos ipsi cogitate quæ sit Dei in omnibus voluntas beneplacens & perfecta. Vos ipsi non meliora tantum, sed optima quæque (vt pote negotiatores Christi) vobis coaceruate, eaque omnia ne à superbia inaniue gloria exullentur pereantque vobis, ad eiusdem gloriam referatis, qui est benedictus in secula, Amen.

Optima quæque virtutum quomodo cum B. Maria nobis eligenda sit. In dilectione Dei & proximi quæ sit pars optima. Luc. 6. In humilitate pars optima quæ.

In patientiæ pars optima quæ sit.

Obedientiæ pars optima quæ.

Castitatis pars optima quæ.

Galat. 5.